

Yttrande
29 augusti 2016

Dnr 2016-079

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Kontrollstation 2017 för elcertifikatsystemet – en delredovisning

M2016/01587/Ee

SAMMANFATTNING

Inför Kontrollstation 2017 för elcertifikatsystemet har Energimyndigheten bland annat utrett behovet av att justera de årliga kvoterna samt analyserat effekterna av att införa en harmoniserad stoppregel. Konjunkturinstitutets yttrande berör samhällsekonomiska aspekter inom ramarna för det deluppdrag som hittills redovisats. Sammanfattningsvis anser Konjunkturinstitutet att:

- De beräkningsprinciper som tillämpas för att justera de årliga kvoterna innebär att Sveriges ambition inom elcertifikatsystemet blir högre än de åtaganden som gäller för att uppnå det gemensamma målet med Norge. Detta framgår inte med tydlighet i delredovisningen.
- Det finns fördelar med en harmoniserad 2021-stoppregel mellan Norge och Sverige. En sådan torde innebära färre störningar på den gemensamma certifikatmarknaden och tydligt signalera en successiv utfasning av systemet.
- Det är positivt att Energimyndigheten fortsatt genomfört informationsinsatser med syfte att förbättra elcertifikatmarknadens funktion.
- Torv bör inte, såsom nu är fallet, ingå i elcertifikatsystemet eftersom dess syfte är att gynna förnybara kraftslag.

DEN TOTALA AMBITIONSNIVÅN INOM SYSTEMET BÖR FRAMGÅ

Den totala efterfrågan på elcertifikat motsvarar, utöver tekniska justeringar, respektive lands finansieringsåtagande för det gemensamma målet samt tilldelning till anläggningar inom övergångsordningen. Den svenska övergångsordningen omfattar anläggningar som togs i drift före införandet av en gemensam elcertifikatmarknad mellan Sverige och Norge. Elproduktionen inom denna räknas inte in i Sveriges och Norges gemensamma mål.

Utöver att ansvara för att skapa en efterfrågan på elcertifikat inom ramarna för det gemensamma målet, ansvarar således Sverige för att skapa en efterfrågan för anläggningar under övergångsordningen. Av detta skäl kommer ny förnybar elproduktion år 2020 att överskrida 28,4 TWh. Sveriges ambition inom ramarna för elcertifikatsystemet blir således högre än de åtaganden som gäller för att uppnå det gemensamma målet

med Norge. Att detta är resultatet av tillämpade justeringsprinciper framgår inte med någon tydlighet i Energimyndighetens delredovisning.

Energimyndigheten anger visserligen (sidan 18) att föreslagna justeringar av kvotpliktskurvan skett i enlighet med uppdragstexten, och således tillämpas de principer som användes vid Kontrollstation 2015. Trots detta finner Konjunkturinstitutet det anmärkningsvärt att de samhällsekonomiska effekterna därav varken adresseras eller konsekvensanalyseras.

TIDPUNKT FÖR GODKÄNNANDE AV ANLÄGGNING BÖR HARMONISERAS

Svenska och norska anläggningar som ingår i det gemensamma målet tilldelas certifikat i 15 år. I Sverige kan anläggningar tas i drift fram till 2035 och godkännas för tilldelning av elcertifikat. I Norge kommer en så kallad stoppregel att införas den 31 december 2021.

Under förutsättning att inget land förlänger elcertifikatsystemet med nya mål efter 2020 ser Energimyndigheten ett behov av att, vid samma tidpunkt som Norge, införa en svensk stoppregel. Konjunkturinstitutet instämmer i de av Energimyndigheten framhållna fördelarna med en harmoniserad stoppregel. Likställda signaler till marknadsaktörer i Sverige och Norge minskar inverkan på certifikatmarknadens funktionssätt.

Energimyndigheten anger att de enligt uppdraget ska analysera effekter på investeringsklimat och måluppfyllelse *till* 2020, givet att en 2021-stoppregel ej införs. I detta ingår att analysera teknikutveckling och dess påverkan på produktionskostnader. Därmed är det inte tydligt varför mest utrymme i delredovisningen ägnas utvecklingen *efter* 2020. En viktig slutsats av denna analys är dock att produktionskostnaderna för vindkraft (som bedöms vara det dominerande förnybara kraftslaget) sannolikt kommer att minska i framtiden. Införandet av en 2021-stoppregel signalerar därmed tydligt själva grundtanken med ett stödsystem av detta slag. Det vill säga att elcertifikatsystemet successivt fasas ut i takt med att förnybara energislag kan bära sina egna kostnader.

POSITIVT MED FÖRBÄTTRAD INFORMATION

Ofullständig eller ojämnt fördelad information mellan olika aktörer kan skapa ineffektiviteter på marknader. Konjunkturinstitutet ser det därmed som positivt att Energimyndigheten fortsatt genomfört informationsinsatser med syfte att förbättra elcertifikatmarknadens funktion.

TORV BÖR INTE INGÅ I SYSTEMET

Såsom Energimyndigheten adresserar betraktas torv som fossilt bränsle inom EU:s system för handel med utsläppsrätter. Därmed bör torv inte heller, såsom nu är fallet, ingå i elcertifikatsystemet eftersom dess syfte är att gynna förnybara kraftslag.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Urban Hansson Brusewitz. Föredragande har varit Anna Dahlqvist.

Urban Hansson Brusewitz

Anna Dahlqvist